

מוטק לגבורות

של רפתנים, כולם יצקו מים על ידיו. את הבסיס של עבודת הרפת למדו ממנו.

כאשר הגעתי בשנות החמישים כמחליף צעיר וטרי לרפת גן-שמואל, הסתכל עלי מוטק ואמר: "בוא נראה איך אתה בודק הריון". ברפת קשר מספר רב של פרות וביקש שאבדוק. בתום הבדיקות אמר: אתה בסדר גמור. שנים רבות הספקתי לעבוד במחיצתו. אני גם זוכר עת יצא להדרכה במשקים אחרים ואח"כ אף נשלח לדרום אפריקה. ותמיד, כאשר היה חוזר הביתה, חזר לרפת, לטפל בכרטיסים שלו ולבחור את הפרים המתאימים. מפאת כישוריו נבחר להנהלת "החקלאית" ולהתאחדות מגדלי בקר. אבל תמיד שמר קשר עם רפת גן-שמואל, הרפת בת טיפוחיו. לא פגשתי רפתן, שלקח אל לבו כל מקרה של פרה חולה, או חס וחלילה אם מתה פרה. הוא היה נרגש וסוער כל אותו יום. לפני שגתיים נבחר על ידי התאחדות מגדלי בקר כרפתן המצטיין וקיבל תעודת הוקרה. אך הוא לא נח על זרי הדפנה. הוא ממשיך לקום בבוקר, להתפלל עם החוברת האמריקאית ולצאת אל הרפת. את תפילת מנחה הוא עושה עם "משק הבקר והחלב". לזקן הרפתנים, כה לחי.

ד"ר דניאלי

מכתבי קוראים

למה לרפד באיטונג?

מתוצאות הנסיון שנערך ברפת הבונים לא הבנתי למה מומלץ לרפד באיטונג?

1. הנסיון נערך בחודש יוני. בחודש זה אין צורך בריפוד כלל.
2. במשך 24 יום בחודש יוני ריפדו לכל פרה 830 ק"ג, כמות זו של קש מספיקה לכל השנה.
3. לאחר 25 יום – בחודש יוני ובכמות זו – כתוב "החומר הגיע לרזיה ורצוי להחליפו". אז

מידי בוקר קם מוטק בשעה 4.00. בחוץ עדיין חשכה והוא כהרגלו פותח בתפילת הבוקר, לא חס וחלילה קורא הוא במחזור התפילות המסורתי, אלא קורא פרק ב"הורדו דיירימן", ירחון אמריקאי אשר מזה שנים רבות מגיע אל תיבת הדואר שלו בדיוקנות מידי חודש. הוא מנוי כבוד ואין הוא משלם פרוטה.

לאחר עיון בחוברת, הוא לובש את המעיל הישן, עולה על האופנוע החשמלי ויוצא אל הרפת. תפקידו, מגלה דרישות. הוא מכיר את כל הפרות וכל הפרות מכירות אותו. מזה 60 שנה הוא קשור בענף. ששים שנות ותק בגידול בקר אינן הולכות ברגל. הוא הותיק שבוותיקים.

כאשר הוא מגיע אל הרפת, כל הפרות הדורשות מתיצבות ליד הגדר. פעם היה נעזר בפר שדיך, היום ויתר גם עליו. אין צורך בשידוכים. הנסיון וחושו המיוחד שפיתח משמשים אותו בתפקידו. בפנקס קטן הוא מנהל את רשימת הפרות שיש להגיש למזריע. חוזר למשרד, מסתכל בשאט נפש במחשב החדש ופונה אל ארון הכרטיסים. יש לו אוסף הכרטיסים מהגדולים בארץ. הוא שומר אותם וסוקר אותם מידי בוקר. שעה ארוכה הוא מקדיש לעיון בכרטיסת הגדולה. מוציא כרטיסים ישנים, נזכר בותיקות ששפנו חלב ושסופן היה שיצאו לשחיטה. הוא חי בנוסטלגיה של העדר. המחשב רק מפריע לו, אין אותו קשר עם הפרה כמו הקשר עם הכרטיס שלה. ואל לנו לזלזל, מוטק היה אחד הרפתנים שהעמיקו בלימודיהם.

את המקצוע למד בערש הבקר, בהולנד. לשם נסע בשנות העשרים והשתלם בענף. כאשר חזר והקים את הרפת בגן-שמואל לא פסק מהשתלמויות, השתתף בקורסים של ההתאחדות, ואף ישבנו יחד בקורסים של מכון וולקני והאוניברסיטה של תל-אביב. שוחר דעת היה תמיד אבל פריצת הדרך אל המחשב היתה קשה עבורו. הוא מדור הכרטיסיות ולא חפץ למוש ממנו. בשנות עבודתו העמיד הרבה דורות

מה המציאה? מה יהיה בחודשי ינואר-מרץ?

4. החולבים **התלוננו** שהחומר נדבק לפטמות. עורכי הנסיון טוענים "שזה לא מפריע". אם זה לא מפריע, למה התלוננו החולבים?

5. מה עושים עם החומר הרב "שרצוי להחליפו" לעתים מזומנות? אפשר לזבל אותו? אפשר להחזירו לתעשיית הבלוקים? (פעם עשו בלוקים מתקן חבל...)

6. **המחיר:** נושא "שולי" זה לא הוזכר בתיאור הנסיון. באזור הדרום המחיר הוא 50-53 ש"ח לקוב (ממ"ע) שמשקלו 600 ק"ג, לפי אינפורמציה של סוכני החברה.

מכל הנ"ל – **למה לרפד באיטונג?**

על פי הנסיון שלנו, את הזבל מן החורף משאירים בסככה. מחודש אפריל ועד נובמבר מתחמים כל 10 ימים ומתקבלת סככה יבשה ורכה למרבץ במשך כל הקיץ. את הריפוד ניתן רק בחורף.

אגב, מה עושים נגד הזבובים?

בב"ח

יונה קמה

מושב אביגדור

הערת העורך: ברשימת עשר האלופות בשומן נכנסו רק פרות עם יותר מ-1.2 ק"ג שומן ליום חליבה ושסיכמו 5 תחלובות לפחות – מ.מ.

עורך נכבד,

במשק הבקר והחלב מס. 207, אפריל '87 התפרסמו 10 פרות אלופות שעודן בחיים. אצלנו ברפת חיה להנאתה פרה בשם **ארומה 2115**, בת פרא 1286, נכדה לאוליבר 1516, בעיצומה של התחלובה ה-8.

ארומה שלנו קיבלה "עתודה" ב-1.1.82. היא נולדה ב-16.12.75 והמליטה 3 עגלים ו-5 עגלות. שלוש מבנותיה יצאו בגלל בעיות התעברות. אחת מבנותיה, **אנטבה 3935** סיימה תחלובה ראשונה עם ממוצא של 30.6 ק"ג חלב ו-2.88% שומן ב-306 ימי חליבה. כרגע היא נמצאת בתחלובתה השניה עם ממוצע של 43.6 חלב ו-2.26% שומן לאחר 85 ימים מהמלטה. בת נוספת של ארומה, **איילת 4179** אמורה להמליט ב-30.8.87.

עד לביקורת החלב האחרונה ב-7.5 נתנה ארומה **103,061 ק"ג חלב ו-2745 ק"ג שומן**.

בתחלובה זאת (השמינית) היא נחלת כבד 187 יום עם ממוצע של 36 ק"ג ליום, 6431 ק"ג תנובה מצטברת עד לשקילה האחרונה. בינתיים היא הוזרעה פעם שניה בתחלובה זאת ב-19.4 עם זרמה של **שואג**.

אודה לך מראש על פרסום "ארומתנו".

בברכה

מוסא

קיבוץ גת

תנובות "ארומה 2115"

תחלובה מספר	ימי ריק	סיכומי תחלובה חלב ק"ג	שומן ק"ג	ממוצעי תחלובה חלב ק"ג	שומן %	תאריך ייבוש	ימי חליבה	פתיחת תחלובה
1	60	9,571	279.0	35.4	2.91	01.11.78	270	04.02.78
2	100	11,051	302.2	34.0	2.73	05.12.79	325	14.01.79
3	109	12,966	345.9	38.3	2.66	23.12.80	338	20.01.80
4	161	12,627	372.4	32.8	2.94	25.02.82	384	06.02.81
5	263	16,297	470.5	33.3	2.88	28.08.83	489	26.04.82
6	376	18,181	454.6	31.4	2.50	17.05.85	579	16.10.83
7	199	15,574	381.4	37.0	2.44	19.09.86	420	26.07.85
8	-	6,746	135.3	36.0	2.00	עוד אין	187	14.11.86
סה"כ		103,061	2,745.3			עד 20.5.87	2,992	